

Ekonomaska sociologija

Definicija područja

Ključno je začeti akademsko razpravo o ekonomiji, ki bo dejansko vključevala družbeno perspektivo in postaviti odnose med ljudmi v središče razprave.

(Swedberg in Granovetter, 2001)

Renesansa sociološkega ukvarjanja z ekonomijo

- Spreminjanje v ekonomskem življenju
- “Marketizacija” socialnega življenja
- Dominacija ekonomske discipline

Spreminjanje v ekonomskem življenju

- nove tehnologije (informacijske) in tds
- globalizacija finančnih in blagovnih trgov
- povezanost Z-V - alternativne oblike kapitalističnih organizacij (podjetja, panoge, gospodarstva) - spraševanje o ekonomskih “principih”
- tranzicijske države - tržno gospodarstvo (prosti trg? individualizem?)

“Marketizacija” socialnega življenja

- Poraba kot najpomembnejše področje življenja?
- Spreminjanje družinskih in delovnih vzorcev - zaposlenost žensk - trg “gospodinjskih” storitev
- vse se prodaja? etična vprašanja
- družba in ekonomija - povezanost, prepletanje vplivov
- materialne dobrine - oblikujejo in reflektirajo identitete

Dominacija ekonomske discipline

- v razpravah o državi blaginje, trgih, okolju, modelih razvoja
- ekonomska sociologija pomembno alternativno videnje utemeljeno na bolj realističnem razumevanju delovanja ekonomije

Razlike med ekonomskim in sociološkim pristopom

- Ekonomija
- ločeno od dr.področij življenja
- socialni dejavniki - zunanji
- modeli
- racionalni posameznik, ki tekmuje
- izdelava modelov
- napovedi in priporočila
- Sociologija
- umeščeno ekonomije v družbo
- prepletenost socialnih in ekon. dejavnikov
- empirični podatki
- umeščeni posameznik v strukturi
- kvalitativne metode
- opis in razlaga

Odnos ekonomije in sociologije

- Nova institucionalna ekonomija (O.Williamson, D.North, Furubotn) institucije imajo pomembno vlogo v ekonomiji, da bi jih razumeli lahko uporabimo mikroekonomske instrumente; stroški trga in hierarhije
- ekonomski imperializem (G.Becker, J. Hirschleifer) mikroekonomijo lahko uporabimo v analizi vsega družbenega
- bihevioralna ekonomija (Tversky, Kahneman) ekonomija uporablja napačne psihološke postavke

Odnos ekonomije in sociologije

- Nova ekonomska sociologija (M.Granovetter, H.C.White, V. Zelizer, Swedberg, Callon): ekonomijo razumemo bolj, če je vidimo tudi s sociološkega vidika
- Sociologija racionalne izbire (Coleman, Nee, M. Hechter): reformirati sociologijo z uporabo racionalne izbire

3 osnovni principi ekonomske sociologije

(Granovetter&Swedberg)

- Ekonomsko delovanje je oblika družbenega delovanja.
- Ekonomsko delovanje je družbeno locirano ali umeščeno.
- Ekonomske institucije so družbeni konstrukti.

Modernost postindustrijskega kapitalizma? (Fukuyama, 2004)

- Moderna sociologija – predpostavke moderne družbe in kapitalističnega ekonomskega sistema
- Weber: odčaranost in železna kletka racionalnosti
- Neoklasična ekonomija – podcenjevanje kulturnega, racionalno kot osnovni pojasnjevalni princip ekonomskega in družbenega
- Kulturna pojasnila v zgodovinski perspektivi – od Webrove Protestantske etike naprej (Parsons, Lewis)
- kritiki (60ta, 70ta): strukturalisti in ekonomisti (Solow, Becker)
- 80ta, 90ta – novi institucionalizem (North)
- Nujno upoštevati razlage nad racionalno izbiro posameznikov: azijske ekonomije, tranzicijske družbe

- Norme, kultura, socialne vezi – socialni kapital
- Sodelovanje – tekmovanje,
- Recipročnost ali “tragedija skupnega”
- Družbene vrednote in postindustrijski kapitalizem:
 - Črna škatla podjetja – podjetje –transakcijski stroški, sveženj pogodb, informacije? Zaupanje, norme, vezi, toyotizem
 - recipročnost, regije in hi-tech R&D, “skupnosti praks”
 - Korupcija in vladavina zakonov

■ Postindustrijska ekonomija

- Decentralizirani trgi in posamezniki bolj kot birokratske kletke,
- Ampak tudi manj “odčaranosti” – odvisnost od znanja, ustavrjalnosti, recipročnosti, zaupanje, vrednote

Moderna neoklasična ekonomija – fokusirana na racionalno optimizacijo

Moderna ekonomija – umeščena v družbene norme, odvisnosti od zgodovinskega razvoja, moralne obveznosti, ki niso utemeljene na racionalni izbiri in interesu, ampak v avtoriteti, religiji, zgodovini.

Zaradi tega – potreba po ekonomski sociologiji!!!